

$$\mathbb{R} \quad \lambda \in \mathbb{R} \quad C_\lambda = \{x \mid x\lambda = \lambda x\}$$

$$C = \bigcap_{\lambda \in \mathbb{R}} C_\lambda \quad \mathbb{R}$$

$\mathbb{R}$ mod polem C_λ

$\mathbb{R}$ mod polem C

~~$$\frac{111 \dots 111}{k-1}$$~~

~~$$\frac{k-1}{111 \dots 111}$$~~

~~$$2/3$$~~
~~$$3/2$$~~

non-invertible matrix is not a field

1. CV.

1.1.) Rozhodněte, zda daný группоïd je pologrupa, zda obsahuje (levý, pravý) neutrální prvky, zda je to grupa a zda je operace komutativní

- 1) celá čísla s operací sčítání
- 2) reálná čísla s operací násobení
- 3) celá čísla s operací odečítání
- 4) přirozená čísla s operací největší společný dělitel

- 1) pologrupa kom. grupa kom. grupa
- 2) není kom. monoid, není grupa
- 3) není pologrupa, není kom. obsahuje ~~žádné~~ pouze pouze pravý neutrální prvek
- 4) je pologrupa, nemá neutrální prvky, není grupa i kom.

$$(a, b), c = (a, (b \cdot c))$$

$\neq 0$ by existovali i neutrální prvky

$$(a, b), c \mid a$$

$$\nmid (a, b), c \mid b \cdot c$$

$$(a, b), c \mid (b \cdot c)$$

$$(a, b), c \mid (a, (b \cdot c))$$

1.27.) Necht G je pologrupa. Dokažte

$$(ab)(cd) = a[(bc)d]$$

$$(ab)(dcd) = a[b(cdd)] = a[(bc)d]$$

1.2.) Pro dané množiny matic typu 2×2 nad reálnými čísly rozhodněte zda je sčítání, resp. násobení matice operací na této množině. Pokud se jedná o operaci, dokažte, zda je operace asoc. i kom. i zda obsahuje neutrální prvek a zda se jedná o grupu.

1) $\mathbb{Z}$ ~~(matice)~~

2) $\mathbb{Q}$

3) regulární mat $\mathbb{Q}$

4) $\begin{pmatrix} 1 & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

5) regulární mat $\mathbb{Z}$

1) $(\text{Mat}_2 \mathbb{Z}, +)$ je kom. grupa

$(\text{Mat}_2 \mathbb{Z}, \cdot)$ je kom. monoid (není grupa)

2) stejní jak předtím

3) ~~$GL(2, \mathbb{Q})$~~ $GL(2, \mathbb{Q})$ není operace není grupoid
 $(GL(2, \mathbb{Q}), \cdot)$ je to grupa

$$A^{-1} = \frac{1}{|A|} \cdot (A)^T$$

$\underbrace{\quad}_{\in \mathbb{Q}} \quad \underbrace{\quad}_{\in \mathbb{Q}}$

4) + není operace
 $([\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}] + (\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, 0, (\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}))$ kom. pologrupa

5)

$$\left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cc|cc} 2 & 2 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cc|cc} 2 & 0 & 2 & -1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & 1 & -1/2 \\ 0 & 1 & 0 & 1/2 \end{array} \right)$$

$\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ nemá inverzi (jinak jich 3)

1.30.) G je grupa, dokažte šestičinný prvek $g \in G$ $g^2 = g^{-1}$.

$$g \cdot g = g \cdot 1$$

$$g = 1$$

1.35.) G je grupa, $\forall x \in G$ $x^2 = 1 \Rightarrow G$ je abelovská

$$(ab)^2 = 1 \Rightarrow (ab)^{-1} = ab$$

$$(ab)^2 = 1$$

$$a b a b = 1$$

$$(a (b a)) b = 1$$

$$a (b a) = b$$

$$b a = a b$$

1.34) Necht $G = GL(2, \mathbb{Q})$, $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$. Ukávejte, že $A^4 = I = B^6$, ale $(AB)^n \neq I \quad \forall n > 0$. Odvoďte to tak, že AB může mít nekonečný řád i když A, B mají konečný řád.

$$(AB)^n = \begin{pmatrix} 1-n & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

1.7.)

a	b	c
a	b	c
b	a	c
c	c	c

$$ba = a(ca) = ab = a$$

$$cb = a(ab) = aa = b$$

$$bc = a(ac) = ac = c$$

$$c \cdot a = (cb)a$$

$$c \cdot b = cca$$

$$cc = cca$$

$$a(ba) = ab = a$$

i) $ca = a$
 $cb = b$
 $cc = c$

ii)

$$\begin{aligned} c(ca)c &= cca \\ c(cb)c &= ccb \\ c(ac)c &= ccc \\ c^2ca &= cca \\ c^2cb &= ccb \\ c^2ca &= cca \\ c^2cb &= ccb \end{aligned}$$

$$cb = (ca)a$$

$$cb = (ca)a$$

$$cc = (ca)c = (cb)c$$

$$ca \setminus cb \in \{ab\} \Rightarrow ca = cb \setminus ca \neq cb$$

BÚNO: $ca = c$

$$(cb)(cb) = (ca)(cb)$$

$$(ca)(ca) = (cb)(ca) = c$$

$$caca = cca$$

$$cc = cca = b$$

$$a \Rightarrow cc = c$$

1. PR.

- hápočet - 3ⁿ možností

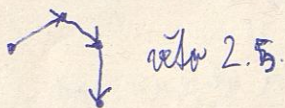
- 5 možností umístění minimálních (alespoň 5 bodů z 10)

- odpovědníky - 4

- 30 ze 40 bodů z 1 odpovědníku

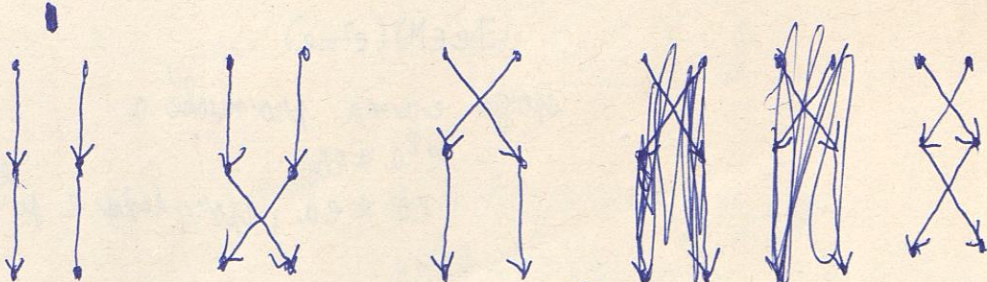
- 3 ze 4 odpovědníků

- úsečná zhouška - alespoň 35 z 70

$$(i_1 i_2 i_3 \dots i_k) = (i_1 i_2) \circ (i_2 i_3) \circ (i_3 i_4) \circ \dots \circ (i_{k-1} i_k)$$

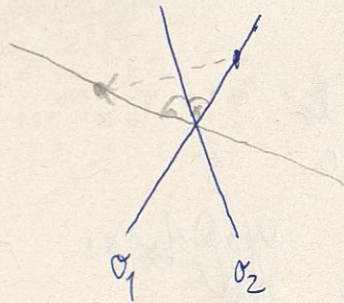
$$\pi(b \circ a) = \pi(b) \cdot \pi(a)$$

počet inverzí složený ze dvou a sudé číslo od součinu počtu inverzí π

$$(-1)^{|b \circ a| + 2k} = (-1)^{|b| + |a| + 2k}$$

D_n

$\sigma_2 \sigma_1$ rotace o 2α

$\sigma_1 \sigma_2$ rotace o -2α

2.CV.

2.2.1) V libovolné množině platí zákony o krácení

$$a = a(cc^{-1}) = (ac)c^{-1} = (bc)c^{-1} = b(cc^{-1}) = b$$

$$\text{eť } a = (c^{-1}a)c = c^{-1}(ca) = c^{-1}(cb) = (c^{-1}c)b = b$$

* Dokáž, že konečná kolektivně asociativní množina s krácením je grupa

$$\phi(x) = ax \rightarrow \text{bijekce}$$

existuje inverz $(\forall a \in M)(\exists a^{-1} \in M) a a^{-1} = a^{-1} a = e$

$$\phi_a(x) = xa \rightarrow M \text{ bijekce}$$

$$a^{-1} a = a a^{-1} = e$$

$$\text{eť } m_1, m_2, \dots, m_k, m_{k+1}$$

$$\text{card}(M) = k$$

$$m^j = m^k \quad 1 \leq k < k+1 \quad \text{je nejmenší možná}$$

$$m^{k-1} = m^k \quad m^{j-1}$$

$$m^{j-1} = e$$

$$m^{j-1} = m^{k-1} \quad m^{j-1} = m^{k-1} = m^{k-2} = \dots = m^1 = m$$

m^{j-1} je idempotent

$$m \cdot m^j = m^1 \quad j \geq 1$$

$$m^{k+1} = m^1$$

$$m^{j-1} = m^1 \rightarrow j-1 = 1 \text{ spor}$$

m^{j-1} je idempotent

$$(\exists e \in M)(e^2 = e)$$

spor $ea \neq a$ pro nějaké a .

$$e^2 a \neq ea$$

$ea \neq ea$, spor, tedy e je neutrální prvek, pravý je analogicky

$$(\forall a) (\exists b) ab = ba = e$$

$$a \neq e \quad a, a^2, a^3, \dots, a^k$$

$$a^k = e$$

$$a^{k-1} = a^{-1}, \text{ existuje inverze}$$

$$a^{k-1} \cdot a = a \cdot a^{k-1} = e$$

$$a^{k-1} = a^{-1} \quad (\text{jednoznačně určen díky brázení})$$

*

*	a	b	c
a	b	c	a
b	c	a	b
c	a	b	c

~~na doplňte~~ magrupu

$$aa = b(ba) = bc = b$$

$$bb \neq bb \neq ab = b(bb) = ba = c$$

*

Dokažte, že grupa jeom právě by pologrupa pro které platí $(\forall a, b) (\exists x, y) (ax = b \wedge ya = b)$

$$\Leftarrow \Rightarrow \parallel \quad x = a^{-1}b$$

$$\Leftarrow \Leftarrow \parallel$$

$$a \cdot e_a = b$$

$$e_a \cdot a = a$$

$$b \neq a$$

$$a \times a = b$$

$$ya = b$$

$$ya e_a = ya$$

$$b e_a = b$$

$$e_a = e_b \quad \text{analogicky } e'_a = e'_b$$

$$e'_a = e'_b = e \quad \text{máme neutrální prvok}$$

$$b = e: \text{ máme inverzi}$$

* Dokažte, že v každé konečné pologrupě existuje idempotent

$$m, m^2, m^3, \dots, m^k$$

$$m^k = m^k$$

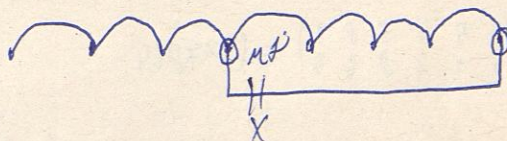
$$x := m^k$$

$$x^2 = x$$

$$x^k = x$$

$$m^k \cdot a = m^{k-1} \cdot b$$

$$b \cdot a = b \cdot x$$

$$(m^k)^2 = m^k$$

$$m^k \cdot m^k = m^k$$

$$m^{2k} = m^k$$

$$m^{2k-1} = m^{k-1} \cdot m^k = m^{k-1} \cdot b$$

$$(m^{k-1})^2 = m^{k-1}$$

$$m^{k-1} \cdot m^{k-1} = m^{k-1}$$

$$m^{2k-2} = m^{k-1}$$

$$m^{2k-1} = m^{k-1} \cdot m^k = m^{k-1} \cdot b$$

$$m^1, m^2, m^3, m^4, \dots$$

$$n = n^{2^k}$$

$$a^{2^k} = a^{2^{k+1}}$$

$$n^{2^k} = n^{2^k}$$

$$a^{2^k} = a^{2^k} = a$$

$$n^{2^k} = (n^{2^{k-1}})^2 = n^{2^k}$$

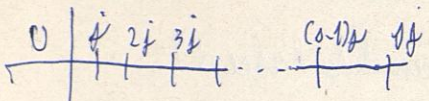
$$a^{2^k} = a^{2^k}$$

$$n^{2^k} = (n^{2^{k-1}})^2 = n^{2^k}$$

$$a^{2^{k+1}} = a^{2^k \cdot 2} = a^{2^k \cdot 2}$$

$$(n^{2^k})^2 = n^{2^{k+1}}$$

$$(n^{2^k-1})^2 =$$

$$(s-1)j \leq h < sj$$

$$j < sj - h \leq j$$

$$h = (s-1)j$$

$$h > (s-1)j$$

$$sj - h < j$$

$$n^{sj-h} \neq n^j$$

$$n^h = n^j$$

$$n^h \cdot n^{sj-h} = n^j = n^{sj}$$

$$n^j \cdot n^{sj-h} = n^{sj}$$

$$h = (s-1)j$$

$$h - j = (s-2)j$$

$$x^1 = x^b$$

$$x^b = x$$

Sporen $b \geq 3$

$$x^b \cdot x^b = x^1 \cdot x^{2b-1}$$

$$(x^b)^b = x^b = x$$

$$(x^b)^s = x^b = x^s$$

$$x^b \cdot x^b \cdot x^b = x$$

1) $s > b$ 2) $s = b$

$$x^b = x$$

$$(x^{b-1})^2 = x^b \cdot x^{b-2} = x \cdot x^{b-2} = x^{b-1}$$

2. PR.

~~with~~

$$* \quad s = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 \\ 3 & 4 & 7 & 2 & 1 & 9 & 8 & 6 & 5 \end{pmatrix} = [137864]$$

* 3.8.)

$$|| \leq ||$$

$$h = xn$$

$$a^h = a^{xn} = (a^n)^x = id^x = id$$

$$|| \Rightarrow ||$$

$$h = xm + n$$

$$m \in \{0, 1, \dots, m-1\}$$

$$a^h = a^{xm+n} = a^m = id^1 \Rightarrow m=0$$

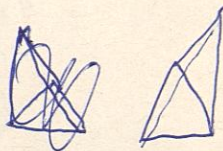
poslední část m

$$\begin{aligned} 1 &\rightarrow 2k+1 \\ 2 &\rightarrow 2k+1 \rightarrow 2k+1 \\ 2 &\rightarrow 2k+1 \rightarrow 2k+1 \\ &\vdots \end{aligned}$$

$$1 \xrightarrow{\frac{n}{d}} \frac{n}{d} k + 1 = [n, k] + 1 \equiv 1 \pmod{m}$$

3.10.) $(k, k+1), (m, 1)$

$$(k+1, k+2) = (k, k+1) \circ (k+1, k+2) \\ (k, k+2)$$

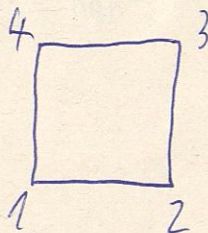

* 3.11.) více následující pravy symetrii. (tabulka)

1) $D_3 = S_3$

2) D_4

1	2	3	4
1	2	3	4
4	1	2	3
3	4	1	2
2	3	4	1
2	1	4	3
1	4	3	2
3	2	1	4
4	3	2	1

~~(4 1 2 3) (1 3 2 4)~~

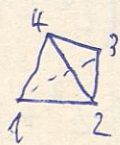
3) $m = 2k \quad \varphi = \frac{360^\circ}{m}$

pro rotaci $\frac{n}{2}$ osí $\frac{n}{2}$ osí $\frac{n}{2}$ osí $\frac{n}{2}$ osí
rotace $\circ$ rotace = rotace

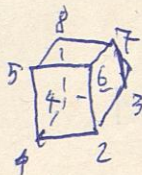
$|D_m| = 2m$ první vrchol u x-ová, druhý vrchol z k-ová

4)

C_4

5)

$8 \cdot 3 = 24$

3. PR.

1... neutralní prvky
- násobky (množiny)

4. CV.

* $[17]_{181}^{-1}$

$$181 = 10 \cdot 17 + 11$$

$$17 = 1 \cdot 11 + 6$$

$$11 = 1 \cdot 6 + 5$$

$$6 = 1 \cdot 5 + 1$$

$$1 = 6 - 5 = 6 - (11 - 6) = 2 \cdot 6 - 11 = 2(17 - 11) - 11 = 2 \cdot 17 - 3 \cdot 11 = 2 \cdot 17 - 3(181 - 10 \cdot 17)$$

$$= 32 \cdot 17 - 3 \cdot 181$$

$$[17]_{181}^{-1} = 32$$

* $[2^k - 1]_{2^{2k} + 1}^{-1}$

$$2^{2k} + 1 = 2^k(2^k - 1) + 2^k + 1$$

$$= (2^k + 1)(2^k - 1) + 2$$

$$2^k + 1 = \cancel{2^k(2^k - 1)} + 2$$

$$1 = 2^k - 1 - 2 \cdot (2^{k-1} - 1) = 2^k - 1 - (2^{2k} + 1 - (2^k + 1)(2^k - 1)) \cdot (2^{k-1} - 1)$$

$$1 = 2^k + 1 - 2 \cdot 2^{k-1} = 2^k + 1 - 2^{k-1} (2^{2k} + 1 - (2^k + 1)(2^k - 1))$$

$$2^k - 1 = 2^{k-1} (2^k - 1) \cdot 2 + 1$$

$$1 = 2^k - 1 - 2^{k-1} (2^k - 1) \cdot 2 = 2^k - 1 - (2^k - 1) \cdot (2^{2k} + 1 - (2^k + 1)(2^k - 1))$$

$$1 + (2^k - 1)(2^{2k} + 1) = 2^{2k-1} - 2^k + 2^{k-1}$$

$$[2^k - 1]_{2^{2k} + 1}^{-1} = [2^{2k-1} - 2^k + 2^{k-1}]_{2^{2k} + 1}$$

* Učete $n \in \mathbb{N}$ taková, že $\varphi(n) | n$

$$n \in \{ 2^{\alpha} 1 \cdot 3^{\alpha_2} \mid \alpha_1, \alpha_2 \geq 1 \} \cup \{ 2^{\alpha} \mid \alpha \geq 0 \}$$

* $2^{50} + 3^{50} + 4^{50} \equiv 2^2 + 3^2 + 4^2 \equiv 4 + 9 + 16 \equiv 29 \equiv 12 \pmod{17}$

* $13 \mid 2^{60} + 7^{30}$

$$7^{30} \equiv 7^6 \equiv 49^3 \equiv 10^3 \equiv (-3)^3 \equiv -27 \equiv -1 \pmod{13}$$

$$2^{60} \equiv 1 \pmod{13}$$

* $15^{15} \equiv \varphi(100) \pmod{100}$

$$15^{15} \equiv -1 \pmod{4}$$

$$15^{15} \equiv 0 \pmod{25}$$

$$15^{15} \equiv 75 \pmod{100}$$

0, 25, 75

* $1000 \mid 15^{15}$

$$1000 = 8 \cdot 125$$

$$15^{15} \equiv (-1)^{15} \equiv -1 \pmod{8}$$

$$15^{15} \equiv 0 \pmod{125}$$

$$15^{15} \equiv 375 \pmod{1000}$$

0, 125, 250, 375, 500, 625, 750, 875,

* Dokážte, že pro libovolné $n \in \mathbb{N}$ je $2^{2^{2n+1}} + 3$ složené.

$$2^{2^{2n+1}} \equiv 2^2 \pmod{7}$$

$$2^{2^{2n+1}} \equiv 2^2 \pmod{3}$$

$$2^{2n+1} \equiv 1 \pmod{2}$$

□

4. PŘ.

3. PR

1... neuváči prvá
- modifikace (základní)

4. CV.

* $[17]_{199}^{-1}$

$$199 = 10 \cdot 17 + 11$$

$$17 = 1 \cdot 11 + 6$$

$$11 = 1 \cdot 6 + 5$$

$$6 = 1 \cdot 5 + 1$$

$$1 = 6 - 5 = 6 - (11 - 6) = 2 \cdot 6 - 11 = 2(17 - 11) - 11 = 2 \cdot 17 - 3 \cdot 11 = 2 \cdot 17 - 3(199 - 10 \cdot 17)$$

$$[17]_{199}^{-1} = 32$$

* $[2^k - 1]_{2^{2k} + 1}^{-1}$

$$2^{2k} + 1 = 2^k(2^k - 1) + 2^k + 1$$

$$= (2^k + 1)(2^k - 1) + 2$$

$$2^k + 1 = \cancel{2^k(2^k - 1)} + 2 + 1$$

$$1 = 2^k - 1 - 2 \cdot (2^{k-1} - 1) = 2^k - 1 - (2^{2k} + 1 - (2^k + 1)(2^k - 1)) \cdot (2^{k-1} - 1)$$

$$1 = 2^k + 1 - 2 \cdot 2^{k-1} = 2^k + 1 - 2^{k-1}(2^{2k} + 1 - (2^k + 1)(2^k - 1))$$

$$2^k - 1 = 2^k(2^{k-1} - 1) + 2 + 1$$

$$1 = 2^k - 1 - 2^k(2^{k-1} - 1) \cdot 2 = 2^k - 1 - (2^{k-1} - 1) \cdot (2^{2k} + 1 - (2^k + 1)(2^k - 1))$$

$$1 + (2^{k-1} - 1)(2^{2k} + 1) = 2^{2k-1} - 2^k + 2^{k-1}$$

$$[2^k - 1]_{2^{2k} + 1}^{-1} = [2^{2k-1} - 2^k + 2^{k-1}]_{2^{2k} + 1}$$

* Ukaže se, že $\varphi(n) \mid n$

$$n \in \{2^{\alpha} \cdot 3^{\beta} \mid \alpha, \beta \geq 1\} \cup \{2^{\alpha} \mid \alpha \geq 0\}$$

$$* 2^{50} + 3^{50} + 4^{50} \equiv 2^2 + 3^2 + 4^2 \equiv 4 + 9 + 16 \equiv 29 \equiv 12 \pmod{17}$$

$$* 13 \mid 2^{60} + 7^{30}$$

$$7^{30} \equiv 7^6 \equiv 49^3 \equiv 10^3 \equiv (-3)^3 \equiv -27 \equiv -1 \pmod{13}$$

$$2^{60} \equiv 1 \pmod{13}$$

$$* 15^{15} \equiv \varphi(100)$$

$$15^{15} \equiv -1 \pmod{4}$$

$$15^{15} \equiv 0 \pmod{25}$$

$$15^{15} \equiv 75 \pmod{100}$$

0, 25, 75

* 1000

$$1000 = 8 \cdot 125$$

$$15^{15} \equiv (-1)^{15} \equiv -1 \pmod{8}$$

$$15^{15} \equiv 0 \pmod{125}$$

$$15^{15} \equiv 375 \pmod{1000}$$

0, 125, 250, 375, 500, 625, 750, 875,

* Dokaže se, že pro libovolné $n \in \mathbb{N}$ je $2^{2^{2n+1}} + 3$ složené.

$$2^{2^{2n+1}} \equiv 2^2 \pmod{7}$$

$$2^{2^{2n+1}} \equiv 2^1 \pmod{3}$$

$$2^{2n+1} \equiv 1 \pmod{2}$$

□

4. PŘ.

5. CV.

* $(1245) \circ (378) \circ (69)$ má řád $[4, 3, 2] = 12$

$(12453679) \circ (378) \circ (629) = (12)(3978645)$ má řád $2 \cdot 7 = 14$

5.3.1 $3 \cdot 5 \cdot 7 = 105$
 $3 \cdot 4 \cdot 7 = 84$

5.6.1 řády prvku $[2]_{17}$ a $[13]_{17}$
 řád $[2]_{17}$ 8
 řád $[13]_{17}$ 4

* řády $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ a $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$ v $\mathbb{Z}_3$. $(3^2-1) \cdot (3^2-3) = 8 \cdot 6 = 48$

$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}^3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}^2 = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$
 $= 2 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \neq \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

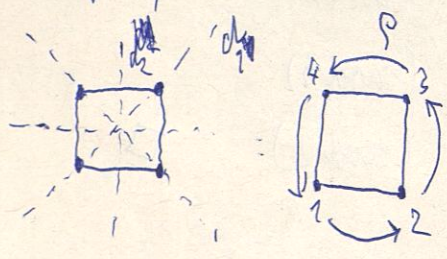
řád $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ je 3.

$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}^4 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

* najděte $GL(n, \mathbb{Z}_p)$

$|GL(n, \mathbb{Z}_p)| = (p^n - 1) \cdot (p^n - p) \cdot (p^n - p^2) \cdot \dots \cdot (p^n - p^{n-1})$
 $= p^{\frac{(n-1)n}{2}} \cdot (p^n - 1)(p^{n-1} - 1) \dots (p - 1)$

* najděte podskupiny D_4 .

$D_4 = \langle d_1, \rho \rangle$
 $d_2 = \rho \circ d_1$

$\{id\}$, $\{id, d_1\}$, $\{id, \rho, \rho^2, \rho^3\}$, $\{id, \rho^2\}$, $D_4 = \{id, \rho^2, d_1, d_3\}$,
 $\{id, \rho^2, \rho \circ d_2, d_4\}$

* $A_n \leq S_n$ příjímá

* 6.9.) $\langle (12)(12 \dots n) \rangle = S_n$

6.CV.

* Učebně všechny konečné podskupiny K

R^* : $\{1\}, \{1, -1\}$

C^* : $\{1\}, \{1, -1\}, \{1, \omega, \omega^2\}, \{1, \omega, \omega^2, \dots, \omega^{n-1}\}, \langle \{a \mid a^n = 1\} \rangle$

$b = \cos \varphi + i \sin \varphi$ $a = \text{ord}(a)$ $n = (6), \omega \in G, \omega^n = 1$
 $c = \cos \psi + i \sin \psi$ $b = \text{ord}(b)$
 $b \cdot c = \cos(\varphi + \psi) + i \sin(\varphi + \psi)$ $k \cdot \varphi = 2\pi$ $h \cdot \psi = 2\pi$
 $l \cdot \varphi = 2\pi$ $l \cdot \psi = 2\pi$
 $h \cdot \varphi = l \cdot \psi$
 $[k, l] = \frac{h \cdot l}{(h, l)}$ $l = h$
 del.

* homomorfismus $Z_n \rightarrow Z_k$

* $(P(X), \div)$ je grupa $X = \{1, \dots, m\}$

$(P(X), \div) \cong Z_2^n$

je to operativní operace

$A, B, C \in P(X)$

* vnitřní automorfismus

* libovolný automorfismus v S_n zachovává pořadí permutace / př

$f: S_n \rightarrow S_n$

necht' a je transpozice ($a \circ a = \text{id}$), tedy $f(a) \circ f(a) = \text{id}$

$f(a) \circ f(a)$ je součin transpozice nebo identity, ale je to isomorfismus, tedy

$f(a)$ je transpozice součin transpozic

~~$f(a \circ f(a)) = f(a) \circ f(f(a))$~~

komutátory generují A_n .

~~$f(f(a) \circ a) = a \circ f(a) \circ f(a)$~~

* $f: G \rightarrow G$ $f(x) = x^{-1}$ je automorfismus $\Leftrightarrow G$ je komutativní

$\Leftarrow$ " $f(a \cdot b) = (a \cdot b)^{-1} = b^{-1} \cdot a^{-1}$

F.C.V.

8.4.*) $n \in \mathbb{N}, n > 4$, dokažte, že A_n nemá vlastní normální podgrupy a že je jednoduchá
 minimální norm. podgrupa S_n

$x \in A_n \setminus \{id\}$

$\{x\} \neq A$ ukážeme, že cykly délky 3 generují A_n .

$\{ (1, 2, 3), (4, 5) \} = \langle \dots \rangle$ transpozice

necht $\alpha \in A_n$, tedy $\alpha = \dots \alpha_1 \alpha_2 \dots \alpha_k$

$(x, y) \circ (x, y) = id$

$(x, y) \circ (y, x) = id$

$(a, b) \circ (a, b) = id$

$(a, b) \circ (b, c) = (a, b, c)$

$(a, b) \circ (c, d) = \dots$

$(a, b, c, d) \circ (c, b) = (a, b, c) \circ (a, d, c)$

$(a, b, c, d) \circ (a, b, c) \circ (a, b, c) \circ (d, b, c) \circ (a, b, d) = (a, c, d)$

$f: S_n \rightarrow \mathcal{P}$ $x \in H$ x lichá

$m = 2k + 1$

$x = \alpha_1 \alpha_2 \dots \alpha_m$

$(a, a, b) \circ (a, b) \circ (a, b, c) \circ (a, c)$

$\alpha_m \dots \alpha_{k+2} \alpha_k^{-1} \dots \alpha_1^{-1} \times \alpha_m^{-1} \dots \alpha_{k+2}^{-1} \alpha_k \dots \alpha_1$

8.9.) Dokažte, že $Inn(G)$ je normální podgrupa v $Aut(G)$

$\rho_a: G \rightarrow G$ $\rho_a(x) = a x a^{-1}$

$Inn(G) = \{ \rho_a \mid a \in G \}$

$\varphi \in Aut(G)$

$\varphi \circ \rho_a \circ \varphi^{-1} \in Inn(G)$

$\varphi(\rho_a(\varphi^{-1}(x))) = \varphi(a \cdot \varphi^{-1}(x) \cdot a^{-1}) = \varphi(a) \cdot x \cdot (\varphi(a))^{-1}$

tedy $\varphi \circ \rho_a \circ \varphi^{-1} \in Inn(G)$

8.2.) Popište všechny normální podskupiny S_3 a A_4 .

$$S_3 = \{ \text{id}, (12), (23), (13), (123), (132) \} \quad A_4 = \{ \text{id}, (12), (13), (14), (23), (24), (34), (123), (132), (124), (134), (143), (234), (243), (342), (324) \}$$

normální podskupiny S_3 : $\{ \text{id} \}, S_3, A_3$

normální podskupiny A_4 : $\{ \text{id} \}, A_4, V_4$

$$A_4 = \{ \text{id}, (123), (124), (132), (142), (234), (243), (134), (143), (12)(34), (13)(24), (14)(23) \}$$

$$V_4 = \{ \text{id}, d_1, d_2, d_3 \}$$

Kleinova grupa

$$d_1 d_2 = (14)(23) \dots$$

$$(123)(12)(34)(132) = (14)(23) \dots$$

9.1.1.) ~~S_4/V_4 není cyklická, protože V_4 není normální vůči S_4~~

~~$$(13)(12)(34) \circ (13) = (14)(23)$$~~

~~$$(1234) \circ (12)(34) \circ (1432) = (14)$$~~

~~$$\circ (12)(34) \circ (2434)$$~~

$$(1,2) \circ V_4 = \{ (34), (1423), (1324) \}$$

$$S_4/V_4 = \{ V_4, (12) \circ V_4, \dots \} \quad |S_4/V_4| = 6$$

DŮ 9.12.) $|G| = 2p \quad |Z(G)| \in \{1, 2, p, 2p\}$

Řešení je cyklická, tak stejně

Cauchyova (Sylow) věta, existují $a, b \in G$, $\text{ord}(a) = 2$, $\text{ord}(b) = p$

$|G/\langle b \rangle| = 2$, takže $\langle b \rangle$ je normální, tedy $aba = b^x$ ($a = a^{-1}$)

tedy $\underbrace{(aba) \dots (aba)}_x = ab^x a = b^{x^2}$, tedy $a^2 b a^2 = b^{x^2}$
 $b = b^{x^2}$
 $\text{Řeš } b^{x^2-1} = 1$

takže $p \mid (x-1)(x+1)$, tedy $p \mid x-1$ nebo $p \mid x+1$

$(ab)^2 = abab = baab = b^4$	$\rightarrow x=1$	$aba = b$
$(ab)^p = baabbaab \dots baabba = b^p a = a$	$a^2 b a^2 = b$	$aba = b^{p-1}$
$\text{ord}(ab) = 2p$	$ab = ba$	$abab = 1 \Rightarrow D_p$
	$b^{-1} a b = a^{-1}$	

$$A_4/V_4 = \{V_4, \{(123), (134), (243), (142)\}, (234) \circ V_4\}$$

* $(GL_2(\mathbb{Q}), \circ)$

$$N = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & a \end{pmatrix} \mid a \in \mathbb{Q}^* \right\}$$

$$GL_2(\mathbb{Q})/N \cong SL_2(\mathbb{Q})$$

* D_{2n} $n/2n$ n -sylowské podskupiny

$$|D_{2n}| = 2n \quad 2n = 2^k \cdot m \quad 2n = n^h \cdot m$$

$$D_n = \langle a, b \mid a^m = b^2 = (ba)^2 = 1 \rangle \quad \begin{matrix} n+m & n \neq 2 \\ n\text{-sylow} \end{matrix}$$

$$(b \cdot a^x)^2 = b \cdot a^x \cdot b \cdot a^x = (ba)a^{x-1}(ba)a^{x-1} = a^{-1} \cdot b \cdot a^{x-1} \cdot (a^{-1} \cdot b) a^x = \dots = a^{2x}$$

$$\begin{aligned} b \cdot a^x &= a^{2x} \\ b &= a^{2x-x} \end{aligned}$$

$$H \leq \langle a \rangle$$

$$a^{-x} \cdot a^x \cdot a^x = a^x \in H$$

$$(a \cdot a^x)^{-1} \cdot a^x \cdot b \cdot a^x = a^{-x} \cdot b \cdot a^x \cdot b \cdot a^x = \dots = (a^{-1})^x \in H$$

$$H = \langle a^{\frac{m}{2}} \rangle = \langle a^{\frac{m}{2^k}} \rangle$$

* $2+m$ D_n $n/2n$

$$n=1$$

$$n \geq 3$$

$$n=2$$

$n \neq 2$ (viz. předchozí úloha)

$$2n = 2^k \cdot m$$

$$k=1, n=m$$

$$N = \langle b \cdot a^m \rangle$$

$$b \cdot a^m \cdot b \cdot a^m = 1$$

* n -sylowské podskupiny S_4

3-sylowské: $\{e, \alpha, \alpha^{-1}\}$ a trojcyklus
2-sylowské: $\langle (1234), (12)(34) \rangle, \langle (12)(34), (13)(24), (14)(23) \rangle$

$$a^{\lambda(a)} = 1 \quad (n)$$

- Rozložte grupu $(\mathbb{Z}_{60}^{\times}, \cdot)$ na součin cyklických grup.

$$\varphi(60) = 16$$

$$\mathbb{Z}_{60}^{\times} = \{ [1]_{60}, [7]_{60}, [11]_{60}, [13]_{60}, \dots, [59]_{60} \}$$

spočítáme řády všech prvků a najdeme prvek největšího řádu, který je mocninou prvočísla

$$\text{ord}([1]_{60}) = 1$$

$$\text{ord}([7]_{60}) = 4$$

$$\langle [7]_{60} \rangle = \{ [1]_{60}, [7]_{60}, [-17]_{60}, [-11]_{60} \}$$

Hledáme prvek to největšího řádu k , ale takový, aby $a, a^2, \dots, a^{k-1} \notin \langle [7] \rangle$

$$[-1]_{60} \notin \langle [7]_{60} \rangle \text{ má řád } 2$$

$$\langle [7]_{60}, [-1]_{60} \rangle = \{ [1], [-1], [7], [-7], [-17], [17], [-11], [11] \}$$

$$[19]^2 = [361] = [1]$$

$$\langle [7], [-1], [19] \rangle = \mathbb{Z}_{60}^{\times}$$

$$\mathbb{Z}_{60}^{\times} \cong \mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$$

9. CV.

* 11.3) $a^m = 1$

$$\text{ord}(a) = m \quad \text{ord}(x) = m$$

$$ax \neq xa \quad xa \neq ax$$

$$x^{m-1} a \neq x$$

$$(x a x^{-1})^m = 1$$

$$(x a x^{-1})^m = x a^m x^{-1} = 1$$

$$x a x^{-1} = a$$

$$x a = a x$$

$$x a^2 \neq a^2 x$$

11.4) i) $[x, y]^{-1} = [y, x] \quad 1 = [1, 1]$

$$a, c \in G, g \in G$$

$$g^{-1} \cdot c \cdot g \cdot c^{-1} \in G$$

$$c \text{ tedy } g^{-1} \cdot c \cdot g \cdot c^{-1} \cdot c = g^{-1} \cdot c \cdot g \in G$$

ii) $a, b \in G$

$$a \cdot G' \cdot b \cdot G' = b \cdot G' \cdot a \cdot G'$$

$$a \cdot b \cdot a^{-1} \cdot b^{-1} \in G'$$

$$ab \cdot G' = b \cdot a \cdot G'$$

iii)

$a, b \in G$

$$a h a^{-1} \in H$$

$h \in H$

$$abH = baH$$

$$G' \ni [a, b] = a b a^{-1} b^{-1} \in H$$

generators G'

$$G' \subseteq H$$

iv)

$$G = \langle a, b \rangle$$

$$M, N \in G$$

$$[M, N] = 1$$

$$[M, N] = \begin{pmatrix} 1 & b \\ 0 & a^{-1} \end{pmatrix} \quad (\text{see})$$

$$\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -b \\ 0 & ca \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -b \\ 0 & ca \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -\bar{b} \\ 0 & \frac{1}{c} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} \frac{1}{a} & \bar{a} \\ 0 & \bar{c} \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -\frac{a\bar{b} + b\bar{c}}{a\bar{c}c} \\ 0 & \frac{1}{c\bar{c}} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a\bar{a} & a\bar{b} + b\bar{c} \\ 0 & c\bar{c} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = I_2$$

$$G / \langle I_2 \rangle \cong G$$

*11.5.) i)

$(1, 1) \dots$ neutralni proizvod

$$(a, b)^{-1} = (e(b^{-1}(a^{-1})), b^{-1})$$

+ asociativnost

wreath product semidirect

ii)

$$e(b)(c) = c$$

iii)

~~$(1, 1) \dots$ neutralni proizvod~~

$$e(b)(c) = b c b^{-1}$$

* 11.6.)

$$c_{a,b}^2(a) := a \cdot b$$

$\forall \chi_a(a) := c_{a,b}^2(a) = a \cdot b^2$ je bijekce

~~$$a^2 \cdot b = c^2 \cdot b$$~~

9. PR.

- def. homomorfismu!

$$\ker f = \{ a \in R \mid f(a) = 0 \}$$

lin. vektor - kom.

bacha! - $\{0\}$ není podobruh $\mathbb{Z}$, ale je to obruh

10. CV.

* Rozhodněte zda zobrazení $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ je homomorfismus okruhu $(\mathbb{C}, +, \cdot)$ do $(\mathbb{C}, +, \cdot)$

a) $f(a+bi) = a+b$

$$f(0) = 0$$

$$f(1) = 1$$

$f(a+bi+c+d)$ sčítání je zachováno!

$$f((a+bi)(c+di)) = f(ac-bd+i(bc+ad)) = ac-bd+bc+adi$$

$$f(a+bi) \cdot f(c+di) = (a+b)(c+d) = ac+bd+ad+bc$$

není homomorfismus

* $\mathbb{Q}(\sqrt{3}) = \{ a + b\sqrt{3} \mid a, b \in \mathbb{Q} \}$ podobruh $(\mathbb{R}, +, \cdot)$. Ukávejte, že $(\mathbb{Q}(\sqrt{3}), +, \cdot)$ je těleso

stačí najít inverzi

$$\frac{1}{a+b\sqrt{3}} = \frac{a-b\sqrt{3}}{a^2-3b^2} = \frac{a}{a^2-3b^2} + \frac{-b}{a^2-3b^2} \sqrt{3}$$

$\neq 0$, protože $a^2-3b^2 \neq 0$

* dokážete, že libovolný homomorfismus $\alpha: \mathbb{Q}(\sqrt{3}) \rightarrow \mathbb{C}$ je identický na $\mathbb{Q}$, tj. $\alpha(x) = x, \forall x \in \mathbb{Q}$

~~$$\alpha(a+b\sqrt{3}) = \alpha(a) + \sqrt{3} \alpha(b)$$~~

~~$$\alpha(a+b\sqrt{3}) = \alpha(a) + \alpha(\sqrt{3}b)$$~~

$$\alpha(1) = 1$$

$$\alpha(n) = n \quad n \in \mathbb{N}$$

$$\alpha\left(\frac{1}{n}\right) = \frac{1}{n} \quad \alpha\left(\frac{p}{q}\right) = \frac{p}{q}$$

↑ těleso

* napište všechny homomorfismy $\alpha: \mathbb{Q}(\sqrt{3}) \rightarrow \mathbb{C}$

$$\alpha(\sqrt{3}) \cdot \alpha(\sqrt{3}) = \alpha(3) = 3$$

$$\alpha(a+b\sqrt{3}) = a \pm b\sqrt{3}$$

$$\alpha(\sqrt{3}) = \pm \sqrt{3}$$

$$\begin{aligned} d((a+b\sqrt{3})(c+d\sqrt{3})) &= (d(a)+d(\sqrt{3}b))(d(c)+d(\sqrt{3}d)) \\ &= (a+b\sqrt{3})(c+d\sqrt{3}) = ac+3bd-\sqrt{3}(bc+ad) \end{aligned}$$

$$d(ac+3bd+\sqrt{3}(bc+ad)) = ac+3bd-\sqrt{3}(bc+ad)$$

✓ každé nejmenší násobky

* $p(x) = x^4 - x^3 - 7x^2 + x + 6$

$$\begin{array}{r|rrrrr} 1 & 1 & -1 & -7 & 1 & 6 \\ 1 & 1 & 0 & -7 & -6 & 0 \\ -1 & 1 & -1 & -6 & 0 & \\ 2 & 1 & 1 & -4 & & \\ -2 & 1 & -3 & 0 & & \end{array}$$

$$\begin{aligned} p(x) &= (x-1)(x^2-7x-6) \\ &= (x-1)(x+1)(x^2-x-6) \\ &= (x-1)(x+1)(x+2)(x-3) \end{aligned}$$

* $\frac{12x^4+3x^3-4x+3}{2x^2-1} = 6x^2 + \frac{3x^3+6x^2-4x+3}{2x^2-1} = 6x^2 + \frac{3}{2}x + \frac{6x^2 - \frac{5}{2}x + 3}{2x^2-1} = 6x^2 + \frac{3}{2}x + 3 + \frac{-\frac{5}{2}x+6}{2x^2-1}$

* $f(x) = x^6 - 6x^5 + 9x^4 + 8x^3 - 24x^2 + 16$

ukážete, že je 2-násobný kořen rovnice, protože se holiko násobky je to číslo

$$\begin{array}{r|rrrrrrr} 1 & 1 & -6 & 9 & 8 & -24 & 16 & \\ 2 & 1 & -4 & 4 & 10 & -4 & -8 & 0 \\ 2 & 1 & -2 & 3 & 4 & 4 & 0 & \\ 2 & 1 & 0 & 3 & -2 & 0 & & \\ 2 & 1 & 2 & 1 & 0 & & & \\ 2 & 1 & 4 & 9 & & & & \end{array}$$

$$p(x) = (x-2)^4(x+1)^2$$

* $x^5 - ax^2 - ax + 1 \in \mathbb{Q}[x]$

najděte a tak aby byl dvojnásobný kořen $C = -1$

$$\begin{array}{r|rrrrr} 1 & 1 & 0 & 0 & -a & -a & 1 \\ -1 & 1 & -1 & 0 & -1-a & 1 & 0 \\ -1 & 1 & -2 & 3 & -4-a & 5+a & \end{array} \rightarrow a = -5$$

$$x^5 + 5x^2 + 5x + 1$$

* $f(x) = nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1 \in \mathbb{Z}[x]$

dokažte, že pro všechna $n \in \mathbb{N}$ je $C = 1$ dvojnásobný kořen úhrymí $f(1) = 0$

$$n > 1: f'(x) = n(n+1)x^{n+1} - (n+1)nx^{n-1} = 0$$

$$x^{n+1} - x^{n-1} = 0$$

$$x^{n-1}(x-1) = 0$$

není třeba dělit

$$\frac{nx^{n+1} - (n+1)x^n + 1}{x-1} = nx^n + \frac{-x^n + 1}{x-1} = n \cdot x^n - x^{n-1} - x^{n-2} - \dots - x - 1$$

$$n \cdot 1 - 1 - 1 - \dots - 1 = 0$$

* Vyjadřete polynom $f(x) = x^4 + 2x^3 - 3x^2 - 4x + 1$ v mocninách $x+1$

$$f(x) = f(-1) + f'(-1)(x+1) + \frac{f''(-1)(x+1)^2}{2} + \frac{f'''(-1)(x+1)^3}{6} + \frac{f^{(4)}(-1)(x+1)^4}{24}$$

$$f'(x) = 4x^3 + 6x^2 - 6x - 4$$

$$f(-1) = 1$$

$$f^{(4)}(-1) = 24$$

$$f''(x) = 12x^2 + 12x - 6$$

$$f'(-1) = 4$$

$$f'''(x) = 24x + 12$$

$$f''(-1) = -6$$

$$f^{(4)}(-1) = 24$$

$$f^{(3)}(-1) = -12$$

$$f(x) = 1 + 4(x+1) - 3(x+1)^2 - 2(x+1)^3 + (x+1)^4$$

$$* f(x) = (x-2)^4 + 4(x-2)^3 + 6(x-2)^2 + 10(x-2) + 20$$

$$= ((x-2)+1)^4 + 6(x-2) + 19 = (x-1)^4 + 6x + 7 = x^4 - 4x^3 + 6x^2 + 2x + 8$$

$$* f(x) = 12x^6 + 8x^5 - 85x^4 + 15x^3 + 55x^2 + 11x - 6$$

$$f'(x) = 72x^5 + 40x^4 - 340x^3 + 45x^2 + 22x + 1$$

Horner

$$12x^6 + 8x^5 - 84x^4 + 15x^3 + 5$$

$$\frac{f(x)}{f'(x)} = \frac{12x^6 + 8x^5 - 85x^4 + 15x^3 + 55x^2 + 11x - 6}{72x^5 + 40x^4 - 340x^3 + 45x^2 + 22x + 1}$$

$$\frac{f(x)}{f'(x)} = \frac{1}{6}x + \dots$$

	12	8	-85	15	55	1	-6
1	12	20	-65	-50	5	6	0
2	12	44	29	-4	-3		0
-3	12	8	-1	-1			0
$-\frac{1}{2}$	12	2	-2				0

$$f(x) = (x-1)(x-2)(x+3)(x+\frac{1}{2})(12x^2 + 2x - 2)$$

$$6x^2 + 11x - 1 = \frac{(6x)^2 + (6x) - 6}{6} = \frac{(6x+3)(6x-2)}{6} = (2x+1)(x-\frac{1}{3})$$

$$f(x) = 12(x-1)(x-2)(x+3)(x+\frac{1}{2})^2(x-\frac{1}{3})$$

* $2x^6 - x^5 - 11x^4 - x^3 + ax^2 + 2ax + \beta$

určete a a β tak, aby rovnice měla dva reálné a všechny komplexní kořeny

	2	-1	-11	-1	a	2a	β	
2	2	3	-5	-11	$a-22$	$4a-44$	$\beta a - \beta 0$	$\rightarrow a=10$
2	2	3	-5	-11	-12	-4	0	
2	2	7	9	7	2	0		
2	2	11						
-2	2	3	3	1	0			
-1	2	1	1	-1				
$-\frac{1}{2}$	2	2	2	0				

$x^2 + x + 1 = 0$ ... máme nec. kořeny

všechny nec. kořeny jsou $2, 2, 2, -\frac{1}{2}$

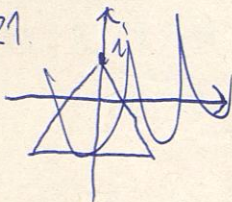
* $x^4 + 2x^3 - 3x^2 + ax - 4$

určete a takové, že rovnice má nec. kořeny

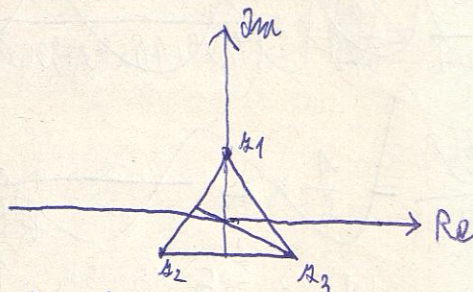
	1	2	-3	a	-4
1	1	3	0	a	$a-4$
-1	1	1	-4	$4+a$	$-8-a$
2	1	4	5	$10+a$	$2a+16$
-2	1	0	-3	$6+a$	$-16-2a$
-4	1	-2	5	$-20+a$	$76-4a$
4	1	6	21	$84+a$	$4 \cdot 83a + 4a$

$a \in \{4, -8, 19, -13\}$

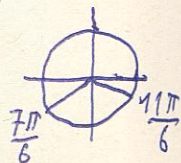
* Příklad 21

najděte rovnici
příslušných
slov k_1, k_2, k_3

$k_1 = i = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2}$
 $k_2 = \cos \left(\frac{\pi}{2} + \frac{2\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} + \frac{2\pi}{3} \right)$
 $= \cos \frac{7\pi}{6} + i \sin \frac{7\pi}{6}$
 $k_3 = \cos \left(\frac{11\pi}{6} \right) + i \sin \left(\frac{11\pi}{6} \right)$
 $k_2 = -\frac{\sqrt{3}}{2} - i \frac{1}{2}$
 $k_3 = \frac{\sqrt{3}}{2} - i \frac{1}{2}$

$$(x-i)(x+\frac{\sqrt{3}}{2}-i\frac{1}{2})$$

$$(x-i)(x+\frac{\sqrt{3}}{2}+i\frac{1}{2})(x-\frac{\sqrt{3}}{2}+i\frac{1}{2}) = (x-i)(x^2+x\sqrt{3}+1) = x^3+i=0$$

Radikální rovnice

* rozložte na ireducibilní faktory nad $\mathbb{Q}, \mathbb{R}, \mathbb{C}$

$$x^3 - \frac{5}{6}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{3} = \frac{1}{6}(x-1)(6x^2+x-2) = (x-1)(x+\frac{2}{3})(x-\frac{1}{2})$$

$$6x^3 - 5x^2 - 3x + 2$$

$$\begin{array}{r|rrrr} 1 & 6 & -5 & -3 & 2 \\ & & 6 & 1 & -2 \\ \hline & 6 & 1 & -2 & 0 \end{array}$$

$$x_2 = -\frac{2}{3}$$

$$x_3 = \frac{1}{2}$$

* do rovnice

$$x^6 - 21x^5 - 17x^4 + 15x^3 - 42x^2 - 34x - 6$$

	9	-21	-17	15	-42	-34	-6
-1	9	-30	13	2	-44	10	16
2							
-2							
$\frac{1}{3}$	9	-18	-11	$\frac{34}{3}$	$-\frac{344}{9}$	$\frac{574}{27}$	
$\frac{2}{3}$	9	-15	-24	-3	-44		
$-\frac{2}{3}$	9	-17	1	$\frac{43}{3}$	$-\frac{212}{9}$		
3	9	6	1	18	12	2	0
$-\frac{1}{3}$	9	3	0	18	6	0	
$-\frac{1}{3}$	9	0	0	18			

$$x^3 + 2 = 0$$

$$\mathbb{Q}: (x^3+2)(x-3)(x+\frac{1}{3})^2$$

$$\mathbb{R}: (x+\sqrt[3]{2})(x^2-\sqrt[3]{2}x+\sqrt[3]{4})(x-3)(x+\frac{1}{3})^2$$

$$\mathbb{C}: x_{1,2} = \frac{+\sqrt[3]{2} \pm \sqrt{\sqrt[3]{4}-4\sqrt[3]{4}}}{2} = \sqrt[3]{\frac{1}{4}}(1 \pm i\sqrt{3})$$

$$9(x+\sqrt[3]{2})(x-\sqrt[3]{\frac{1}{4}}(1+i\sqrt{3}))(x+\sqrt[3]{\frac{1}{4}}(1+i\sqrt{3}))(x-3)(x+\frac{1}{3})^2$$

*

$$4x^5 - 4x^4 - 5x^3 - 7x^2 + x + 2$$

$$\begin{array}{r|rrrrrr} & 4 & -4 & -5 & -7 & 1 & 2 \\ 1 & & & & & & \\ -1 & & & & & & \\ 2 & 4 & 4 & 3 & -1 & -1 & 0 \\ \frac{1}{2} & 4 & 6 & 6 & 2 & & 0 \\ -\frac{1}{2} & 2 & 2 & 2 & & & 0 \end{array}$$

$$\mathbb{R}, \mathbb{Q}: 4(x-2)(x-\frac{1}{2})(x+\frac{1}{2})(x^2+x+1)$$

$$x = -\frac{1}{2} \pm i\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\mathbb{C}: 4(x-2)(x-\frac{1}{2})(x+\frac{1}{2})(x+\frac{1}{2}+i\frac{\sqrt{3}}{2})(x+\frac{1}{2}-i\frac{\sqrt{3}}{2})$$

*

najděte normovaný polynom nejmenšího stupně s kořeny $-\frac{1}{3}, 3+2i, 3+2i$ $\in \mathbb{R}[x]$

$$(x-3-2i)(x-3+2i) = x^2 - 6x + 13$$

$$\mathbb{C}: (x+\frac{1}{3})(x^2-6x+13)(x-3-2i)(x-3+2i)(x-3-2i)(x-3+2i)$$

$$\mathbb{R}, \mathbb{Q}: (x^2-6x+13)^2(x+\frac{1}{3})$$

$$* x^6 - x^5 - x^4 - x^3 - x^2 - x + 1 \in \mathbb{Z}_3[x]$$

$$\begin{array}{r|rrrrrrr} & 1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & 1 & 0 & -1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & & 0 \\ -1 & 1 & 0 & 0 & 1 & & & 0 \\ -1 & 1 & -1 & 1 & & & & 0 \\ -1 & 1 & 1 & & & & & 0 \\ -1 & 1 & 0 & & & & & 0 \end{array}$$

$$(x-1)^2(x+1)^4$$

$$* \mathbb{Z}_7[x] \quad x^3 + x^2 + x + a$$

3P)

$$\begin{array}{r|rrrr} & 1 & 1 & 1 & a \\ 0 & 1 & 1 & 1 & a \\ 1 & 1 & 2 & 3 & 3+a \\ 2 & 1 & 3 & 0 & a \\ 3 & 1 & 4 & 4 & a+4 \\ 4 & 1 & 5 & 0 & a \\ 5 & 1 & 6 & 3 & a+1 \\ 6 & 1 & 0 & 1 & a+6 \end{array}$$

Wk)

$$a \in \{2, 5\}$$

(v posledním sloupci není 0.)

R těleso, $f \in R[x]$

A) f je irred. nad R

B) f nemá v R žádný kořen

$\deg f = 1$

A splní, B neplatí

$\deg f \geq 2$

$A \Rightarrow B$

$\deg f \in \{2, 3\}$

$B \Rightarrow A$

* 39 a) $(x^2+x+1)(x^3+x+1) = x^5+x^4+1$

napišme irred. polynomy:

• $x, x+1$

• x^2+x+1

• x^3+x+1, x^3+x^2+1

• $x^4+x+1, x^4+x^2+1, x^4+x^3+1, x^4+x^3+x^2+x+1$

$$\frac{x^5+x^4+1}{x^2+x+1} = x^3+x+1$$

* 39 e)

$$(x-2)^2(x+4)(x^3+x^2+1)$$

$1^3=1$

$1^2=1$

$2^3=3$

$2^2=-1$

$3^3=2$

$3^2=-1$

$4^3=4$

$4^2=1$

* Napište nejmenší podobek tělesa $\mathbb{C}$ obsahující číslo $\sqrt[5]{2}$

$$\mathbb{Z}[\sqrt[5]{2}] = \{a + b\sqrt[5]{2} \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$$

$$\alpha = e^{i\frac{2\pi}{5}} = \{f(\sqrt[5]{2}) \mid f \in \mathbb{Z}[x]\} = \{a_0 + a_1\sqrt[5]{2} + a_2\sqrt[5]{4} + a_3\sqrt[5]{8} + a_4\sqrt[5]{16} \mid a_i \in \mathbb{Z}\}$$

$$\mathbb{Z}[\alpha] = \{f(\alpha) \mid f \in \mathbb{Z}[x]\} = \{a_0 + a_1\alpha + \dots + a_6\alpha^6 \mid a_0, \dots, a_6 \in \mathbb{Z}\}$$

$$\downarrow$$

$$= \{a_0 + a_1\alpha + \dots + a_5\alpha^5 \mid a_0, \dots, a_5 \in \mathbb{Z}\}$$

$$x^6+x^5+\dots+x+1 = \frac{x^7-1}{x-1} = \frac{(y+1)^7-1}{y} = \sum_{i=1}^7 \binom{7}{i} y^{i-1} \dots \text{irred. dle Eisensteina}$$

* Rozložte v $\mathbb{C}[x]$ na lineární činitele polynom f , kde-li, řekněme alespoň 1 vícenásobný kořen (tj. alespoň dvojnásobný) kořen:

$$f = x^4 + 2ix^3 + x^2 + 2ix + 1$$

$$f' = 2(2x^3 + 3ix^2 + x + i)$$

$$\frac{x^4 + 2ix^3 + x^2 + 2ix + 1}{2x^3 + 3ix^2 + x + i} = \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}i + \frac{\frac{5}{4}x^2 + \frac{5}{4}ix + \frac{5}{4}}{2x^3 + 3ix^2 + x + i}$$

$$\frac{2x^3 + 3ix^2 + x + i}{x^2 + ix + 1} = 2x + i + \frac{0}{x^2 + ix + 1}$$

$$\cancel{x^2 + ix + 1} = 0 \text{ dle } (f, f') = x^2 + ix + 1$$

$$D = -5$$

$$\alpha_{1/2} = \frac{-i \pm i\sqrt{5}}{2} = i \cdot \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2}$$

2 dvojnásobné kořeny f .

$$f = (x - \alpha_1)^2 (x - \alpha_2)^2$$

α je k -nás. kořen f
 α je $(k-1)$ -nás. kořen f'
 α je $(k-1)$ -nás. kořen d
 α je jednoduchý kořen $\frac{f}{d}$

* $\mathbb{R}$ -díl $\mathbb{C}^*$ -kolem kruhu $\mathbb{C}$ grupa $\mathbb{C}$ rotací $\text{rot } \mathbb{C} \cong \mathbb{N} A_5$

	$i\theta$		$\tilde{\text{řády}}$	$i\theta$		
1			1	$i\theta$		
24	osa procházející středy protějších stran	60°	$\pm 72^\circ$	$\pm 144^\circ$	5	cyklus délek
20	osa procházející středy protějších hran	120°	$\pm 120^\circ$		3	cyklus délek
15	osa procházející středy protějších hran		180°		2	stojen

grupa G' všech symetrií není izomorfní S_5

$$G' \cong \mathbb{Z}_2 \times G \cong \mathbb{Z}_2 \times A_5$$

G... řešení